

Budget Estimates for 1978 -79.—Demands for grants

(Demand No. 30.)

SRI H. C. SRIKANTIAH (Minister for Municipal Administration).—
Sir on the recommendation of the Governor I beg to move:

‘That a sum not exceeding Rs. 14,07,52,000 inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of Demand No. 30, Urban Development etc.’”

The Question was proposed

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ನಗರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕೋಟಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದು. ನಾವು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಒಂದು ಆಲೋಪ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೊಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು, ಅಂದರೆ ಇದು ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ತರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವರನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಆಗಸ್ಟ್ ೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗಾಗಲೇ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆರಿನನ್, ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಪೊಟರ್ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಕಡೆಪಕ್ಷ ತಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಲಿರುವುದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರಬೇಕು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳುವಾಗ ಈ ಮೂಲಭೂತ, ಹಕ್ಕಾದುದು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತಸ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಈ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ೫೭೦ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೪೫೦ ಸಾರಿ ಗವರ್ನಿಂಗ್ ಮೇಟ್ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ಗವರ್ನಿಂಗ್ ಮೇಟ್ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಅಡ್ಡಿನಿಶ್ಚೇಟರ್ ಇಟ್ಟು ಅನೇಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಏನಾದರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಗವರ್ನರ್ ರೂಲ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂತು ಎಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ನಮ್ಮದು ೨ ವರ್ಷವಲ್ಲ ೪ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಏಕೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣಕೊಡಬೇಕು. ಗವರ್ನರ್ ರೂಲ್ಸ್ ಬಂದ ೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ೨ ವರ್ಷವಾದರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು

ದನ್ನು ಲೋಚನೆಮಾಡಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟ ದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವುಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೪ ಕೋಟಿ ಮರುಕೇಷನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೆಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ೧೯೫೭ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೋಟಾರು ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇವತ್ತು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಲೆಕ್ಟನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರದಂಥ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್‌ನೇ ಇದತ್ತೂ ಕೊಡುತ್ತೆ. ಇರುವುದು ಸರಿಯೇ, ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವುನಿಸಿಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇದರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್‌ನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್‌ಕ್ಮಿಷನ್‌ಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ೧೯೫೭ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರೋಡ್ ರಿವೆನ್ಯೂಗೆ ಬರೀ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವೆಹಿಕಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವತ್ತು ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರಸ್ತೆ ರಿವೆನ್ಯೂಗೆ ವಿರ್ಜಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೋಟಾರು ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಕಲೆಕ್ಟನ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಇವತ್ತು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಲೆಕ್ಟನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೦ ರಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ, ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೦ ರಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ರಿವೆನ್ಯೂ ವಿರ್ಜಿಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಬ್‌ಕ್ಮಿಷನ್‌ಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್‌ನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸುದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳು ಎಂದರೆ, ಆಕ್ಟಾಯ್, ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ನಾಲ್ಕೈದು ಬಾಬಿಗಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಇದ್ದುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ರಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡಿದಹಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಕ್ಟಾಯ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಆಕ್ಟಾಯ್ ಒಬೇರಾಯನ ಕಾಲದ ತೆರಿಗೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳಿವೆ, ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯವಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ರೆವಿನ್ಯೂ ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆದರೆ

ಇದರ ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಕೃಷ್ಣಯ್ಯನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆರೇಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು, ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೇರೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಬಿ ನಿಂದ ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಕೃಷ್ಣಯ್ಯನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ವರ್ತಕರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಕೃಷ್ಣಯ್ಯನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ೧೯೫೭ ರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಸಂಬಂಧ ವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೫೭ ರಿಂದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಫೆಕ್ಸಿಬಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟಾದರೂ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆಕೃಷ್ಣಯ್ಯನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಕ್ಕ ವರಮಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಈ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೆಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ೧೦-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ, ಆಗ ಬೇರೆ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾವಣೆ ಬರುವತನಕ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆಳ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ೧೫-೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಿಟೈರಾಗಿ ಫಿಕ್ಸೆಡ್ ಇನ್‌ಕಂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂತ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿ ನಂದಲೂ ಇವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಸ್, ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್, ಬೆಗ್ಗರ್ ಸೆಸ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅನೇಕ ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಜಯನಗರ ದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೮೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೆಲ್ತ್‌ಗಾಗಿ ೪ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಸೆಸ್ಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಸೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕ

ರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಗಳು ರಸ್ತೆಗಾಗಲೀ, ನೀರಿಗಾಗಲೀ, ಲೈಟ್‌ಗಾಗಲೀ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಚು್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಮಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ದುಬಾರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಲೆಳೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿ ಗಾಗಿಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು ೨೪ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಪ್ರೈಮರಿ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಲೆಳೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೇಜನ ಕೇವಲ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ೭೦-೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಬಡಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ ಹುಡುಗರು ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್, ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಬರುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓದಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಲಾರದು. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜುಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨ ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಏತಕ್ಕಿಂತ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನ ಇಂಜಿನೀರ್‌ಗಳು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ೫೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತಂದಾಗ ಸುಮಾರು ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದರ ಎರಡುಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೂಡ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟಿ ಲೋನ್ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ನೀರಿನ ಕಾಸ್ತ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಕಾವೇರಿ ವಾಟರ್ ಬಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಂಕ್ರನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಅಂಕದಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯ ಕಡಿದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಜನರನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಮರಳಿಗೆ

ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೆರೆಸುವ ಬದಲಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಮರಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದೋಬಸ್ತಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಇದರಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸುದಾರಿಸುವವರೆಗೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಲಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಹೆಲ್ಪ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಲೆಂಟೆಡ್ ಅಫೀಷಿಯಲ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತ ಹೆಲ್ಪ್ ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ನೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಲ್ಪ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾನ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರಾದರೂ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿ ಬರುವವರನ್ನು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ೩-೪ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂಲೆಯ ನೋಡಿದರೂ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪಾಪ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಲೆಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ, ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಇರುವ ಕಡೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಈ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವತ್ತ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಹೇಳತೀರದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೧೫-೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರ ಶನಿಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ಫ್ಯಾನು ಸೊಳ್ಳೆಫರದ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದರ ಬಡವರು ಇವೆಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಜನರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದನಗಳೂ ಕೂಡ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವ್ಯವಹಾರ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಂಪಾಂಬುಡಿ ಕೆರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್‌ಆಗಿ ಸುಮಾರು ೧೧ ವರ್ಷಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟುಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ೨-೩ ರಿಂದ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರವರಿಗೇನೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದಾಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ರಿಹೇರಿ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತುರ್ತು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸುಮಾರು ೧೫ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನೇ ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನೇ ಹಾಕದಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನೇ ಹಾಕದಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ 6½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದೆ ಒಟ್ಟು ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪-೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಕೇವಲ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಆರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಷ್ಣು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ಮಾಡದೆ ನೂರಾರು ಜನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಕದಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೇವಲ ೬೫ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಸುಮಾರು ೧೬೫ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಕಳೆದ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವೆಂದಿರಬೇಕು ಸುಮಾರು ೧೫ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವಿಗೆ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ೧೦೦-೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹವರು ಬಹುತೇಕ ಸಮೃದ್ಧರಾದವರಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ರೈಲಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವಂತಹವರು, ಆದರೂ ಅವರಿಗೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಸೇರಿ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕನಿಶ್ವರವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಸವನಗುಡಿ ೨ನೇ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬದಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಕ್ಸಿಟೆಸೆಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ಸಾವಿರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಇನ್ನು ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ನಗರದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶ ಹರಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶ ಬೆಳೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬದಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೂ ಒಂದು ಮೆಮೋರಾಂಡಮನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸುಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ೧೦ ಕಂತುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಗರದ ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ, ಹಾಗೂ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇವುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಎಕೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ರೀತಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದ ೩-೪ ದಿವಸ ಕಳೆದ ತಕ್ಷಣವೇ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಡಿಪಾಂಟ್ ಮೆಂಟಿನೆವರು ಬಂದು ಅದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಕೂಡ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕೂಡ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗೆದು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಂತಹ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಳುಮಾಡುವುದರಿಂದ, ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಸಪಟ್ಟಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆನಿವೆ ಅವುಗಳು ಕೋ-ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಂತರ ಹಿಂದಿನ ಕಮೀಷನರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಖಾತಾ ಬೈಫರ್‌ಕೇಷನ್ ಅಥವಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ನನಗ್ನಿಸುವುದು ಎನೆಂದರೆ ಎಕ್ಸಿಟರ್ನಲ್ ಬೈಫರ್‌ಕೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಭಾಗವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು ? ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಬೈಫರ್‌ಕೇಷನ್‌ಗೂ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಬಿಡಿ. ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಬಿಡಿ. ಈಗ ಎರಡೂ ಕಡೆಯೂ ಲಂಚ ಕೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಎಣ್ಣಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಳೆದ ೪ ತಿಂಗಳಿಂದ ಯಾವ ಖಾತಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ನಂತರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗ ಬೀದಿ ದೀಪ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮೇಲೂ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಟಿ ಲೈಟ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ನಗರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಂದರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಮತ್ತು ವಿಲಿಟರಿ ರೋಡ್‌ಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕಡಿವೆಯಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸಿನಿಂದ ೪೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಲಿಟರಿ ರೋಡ್‌ನಿಂದ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩೯೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲೈಟಿಗೆ ಕೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ೧೯೬೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ೩೪ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ೧೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಸರಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೇ ಅನುಕೂಲ

ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಹಳ್ಳಿಗಳು ಪಟ್ಟಣಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೀರಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ನೀವು ಲೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಾವು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಗೌರವೆಂಟ್ ನವರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ೧೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಬಂಡು ಲೇಔಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸಿಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನಂತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಮಾಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಂಟು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೀ ಕಂಠಯ್ಯನವರು ಈ ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಸೋರಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು; ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಪಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೋರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒರೀಜನಲ್ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಈಗ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ; ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಯನಗರದ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಒರೀಜನಲ್ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಈಗ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಚೆಲ್ಲರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಬಂಡು ಹತ್ತರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಫೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದರ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ರಿಫೇರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಅದೇ ರಸ್ತೆ, ಹೊಸಬಿಲ್ಲು ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ದಕ್ಷರಾಗಿರಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು; ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಗರೀಕರಣ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಉಚಿತವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರು ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟೂ ಯೋಗ್ಯವು, ದಕ್ಷರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಅದೇತದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದೆ. ಈ ವಾರ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ೧ ಒಬ್ಬ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಒಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೆದ್ದು ಬರುತ್ತಾರೆ; ಸ್ವಾಮಿ ಎರಿಯಾದಲ್ಲೇ ಅವರು ೧೫೦೦ ಒಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದಕ್ಷರು ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೂಕ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಇದರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಈ ಡಾಕ್ಟು ಮೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ ರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವಸೂಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವರಮಾ ನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಗುವುದಿಲ್ಲ;

ಅದಷ್ಟು ಕೂಡ ಈ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಕ್ಟಾಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫-೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ; ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಹೇಗೆಂದರೆ ಈ ಮನೆ ಕಂದಾಯ ಆಕ್ಟಾಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ೫೦-೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು; ಅಂದರೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಕ್ಟಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮುತ್ತಿದ್ದಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಹಣವನ್ನು ಒಡೆದು ಛಾಕ್ಲಿಗಳು ಮತ್ತು ೩ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಮನೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಜಾಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು; ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜಾಗವನ್ನು ಕದಲಿಸಬೇಕು. ಇವರು ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮೇಯರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮೇಯರ್, ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಾಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಈ ಆಕ್ಟಾಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆಗಾಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಪರ್‌ವಿಷ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಹದಾರಿ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕ ಮಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಮೆಮೋಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದು ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮೆಮೋಸ್‌ನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು; ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೆ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾದತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಪೋಲಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಹತ್ತುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಟಬಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಪಾಫ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾಗರಿಕರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಶ್ರಾಫ್‌ನೀಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಇನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಈ ರೀತಿ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಏನು ಕಳಂಕಕರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ ಇವನ್ನು ನಾವು ಏನು ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಕರುಳು ಕಿತ್ತುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ

ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ರೋಡುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಚರಂಡಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ನೀರು ಅಂದರೆ ಮಳೆ ನೀರು ಅಥವಾ ಅವರು ಸ್ಥಾನ ಮಾಡುವ ನೀರು, ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ರೋಡು ಚರಂಡಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಬಡವ ಕೂಲಿಗೆನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಹೇಳತೀರದು. ಜೊತೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಕಾಯಿಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದರೆ ಅವನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ನಿಸವಾಗಿ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿವಸ ಊಟ ಕೂಡ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬೇರೆಯವರು ಹೋದರೆ ೧೦ ನಿಮಿಷ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಬಡತನದ ಬೆಂಕಿ ಹೇಳತೀರದು. ಇವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಲ್ಲಸ್ತರನ್ನು ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿಸವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನರಕಸ್ಥಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ವಿಚಾರದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ನೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಈ ನಡವಳಿಕೆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ನೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಇದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಳಂಕಪ್ರಾಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಆಗಾಗ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಕೆಲವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿ ಚರಂಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಂದು ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ದಿನದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿದರಷ್ಟೇ. ಇವರು ಬಂದು ಹೊಸ ನಾಶ್ವೆದು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಇಂತಹ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಭೇಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಅವರವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಿ ರೋಡುಗಳು ಶುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮಂತಹವರು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಗಲೀಜು ಇರುತ್ತವೆ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಾಲನ್ನಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶಾಸಕರು ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೆಲ್ಲಾ ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕ್ರೇ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ತು. ಅದು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಬರಿಸಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು, ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ

ಸ್ತ್ರೀ ಮಾಡಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ರೋಗರುಜಿನಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೆಲವು ಉತ್ತಮದರ್ಜೆ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕೆಳದರ್ಜೆ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಗಲೀಜು ಹೇಳತೀರದು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತರು ಹೋಗಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ಬಂದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸಗಳು ಊಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಶುಚಿಯಾಗಿ ಇಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ತಿಂಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ರೋಡುಗಳ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬರುವ ವಾಹನಗಳ ಡ್ರೈವರ್ ಹಾಗೂ ಚಾಲಕರುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಹೆದರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಹೆಲ್ಡ್ ಇನ್ಸ್‌ಫೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಆ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹೋಟೆಲ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಹಣ ವಸೂಲಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ನಾವು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಬಡಜನತೆ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಂದುವರಿದ ಜನಾಂಗದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತಿಂಡಿ ಕಾಫಿಯೂ ಕೂಡ ಶುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಪಟ್ಟಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಾರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಹಾಗೂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿದ್ಯುಭಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಗ್ಯಾಪ್ ಬಿದ್ದರೆ ಅಡಿ ನಿವ್ವೇಟರನು ಹಾಕಿದಾಗ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ನೈರ್ಮಲ್ಯವೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಲಂಚ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಳ್ಳು ಬಿಲ್ ಮಾಡುವುದು, ಚರಂಡಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಆಕ್ಟಾಯ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಆದಮೇಲೆ ಸೈಟುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಇವರ ಗಮನ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವುದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಜಾಗವನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚವನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು

ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಸನದ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದು ನಡೆದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಅಡ್ವಿನಿ ಸ್ಟೇಟರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದ ಪಾರ್ಕ್ ಜಾಗವನ್ನೂ ಸಹ ಸೈಟುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಮಾಡಿ ಆತನನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆತನನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಲ್ಲೂ ಈತ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಿಸಬಾರದು? ಇಂಥವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸರಿಯೆ? ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಖದೀಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇತ್ತೀಚೆ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಡು ಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇವರ ಕೆಲಸ. ಟೌನ್ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುನಿಸಿ ಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಇದಾಗ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಜಾಗವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಸೆಟಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಏನು ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾನ್‌ಫಿಸ್ಕೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾದಾಗ ಇವರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಅದೃಶ್ಯ. ನಮ್ಮ ಹಾಸನಕ್ಕೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡುಕಾಲೂ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯೊಂದು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಲೈಫ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ತಾವುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಈಗ ಅದೂ ಮುಗಿದು ಇನ್ನೂ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಯಾವ ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಒದಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಈಗ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣವೂ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಜನರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ, ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಸ್ಲಂಗಳು ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಾರುಣ ವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸ್ಲಂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ರೀಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ೬೫ ಎಕರೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮಂಕಾಲು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಕೀಟ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿ ಎರಡು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಜನರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವರು ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ

ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಉಣಿಸಿಕರೆ ಲೇ ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಸೈಟನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅರಸೀಕೆರೆ, ಬಾಣಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪದ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಮುಖಂಡರು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಾವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ವ್ಯರ್ಥ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದನ್ನೇ ಇವತ್ತೂ ಸಹ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು, ಆ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ, ಜನತೆಯೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ, ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಲವಾಡಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪನ್ ಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಕ್ಕಳು ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಿಕೊಂಡು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲವಾಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುವುದು ತಪ್ಪಿ ನಮ್ಮೆದುರಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲೋ ಮಾತನಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಇಂಥಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಡ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ, ಇಂಥ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ನಿಮಗೆ ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—Madam Chairman the Hon. Minister for municipal Administration has moved the Demand for Rs. 14 crores. I oppose this Demand strongly. The Minister stated that the general policy is that power must be decentralised, and that is the motto of this Government. But may I ask whether the Government is really interested in decentralising powers? According to me they are not in a position to decentralise. The Britishers when they were ruling the country had given more powers to local bodies than what the present Government has given. All the powers are concentrated in the bureaucracy. The Government has no guts to hold elections to municipalities in the whole of Karnataka. In Belgaum

there is no elections, in Bangalore Corporation there is no election, in Hubli-Dharwar there is no election; in Mysore and Mangalore there is no election, The Government said that they will hold elections on the 6th August but now the Government has stated that cannot hold elections on that date since constituencies have not been decided, I want to ask how many years they would require to form the wards? The Government of India held elections to Parliament in no time. There was also general elections to the Assembly, The Taluk Board elections were there. How is it the Government cannot hold elections to municipalities and corporations? Probably they are afraid that the people of the cities will defeat them in the municipal and corporation elections, and that is the reason why they have postponed the elections. I may bring to the notice of the House that in Nippani for 14 years there is no election to the municipality. There is one Administrator there who is acting according to his whims and fancies. He has no aesthetic sense. He has removed a beautiful garden in the municipal area and wants to construct quarters there. I will bring to the notice of the House the number of municipalities superseded. In all 72 municipalities have been superseded. In Mysore Division, City municipal corporation and one municipal council; Hassan ... 21 Municipal Councils are administered by the administrators. In Gulbarga 4 city and 10 town municipalities are administered by the administrators. In Raichur district all the municipalities excepting T.M.C. Gangavathi are under the control of the administrator. In Bangalore Division the City Municipal Corporation is under the control of the Administrator; Shimoga 21 Town Municipalities are headed by the administrators and there is no election to the Corporation in Bangalore City. In Belgaum Division 10 municipalities are under the control of the Administrators. This is the position of municipalities. When there was municipality in Belgaum and when there was no elected body, they wanted to form Belgaum Municipality into a corporation. At the time of forming the corporation three villages which were predominantly Kannada speaking, were included in the corporation area though they were 3 or 4 miles away from Belgaum city and the villages which are predominantly Marathi speaking and within the vicinity of the Belgaum city were not included because the Government is afraid that a Mysore when elected would be a Marathi speaking person. At the time of taking decision to convert Belgaum Municipality into corporation they have taken the advice of the Administrator or the advisory body. The advisory body had no right to give Belgaum City the status of a corporation. According to the Corporation Act there must be an administrator. The administrator is not there. The Deputy Commissioner is holding the charge of Administrator for the last 1½

years. Till now municipal commissioner is not there and the Executive Engineer who is a corrupt man his holding charge. This is the state of affairs of Belgaum corporation,

The previous Minister for Municipal Administration Sri B. Basavalingappa stated that the Government are going to remove the scavengers. I want to bring to the notice of the House that there are so many scavengers in Belgaum city and that it a blot on the administration of municipality.

Regarding drainage scheme it is said that drinage work is finished In Belgaum the work is not finished. In some of the areas there are no drainage scheme, In Majagoan, Nanawadi. Wadgaon, newly included Shivajinagar and Gandhinagar, there is no drainage scheme. I am bringing this to the notice of the Minister so that he can look into this. There is lot of mosquito nuisance and the people have no sleep in the area. I request the Government to take stringent action regarding the mosquito menace also.

Regarding water supply, the Hon'ble Minister stated that they are going to provide 60 lakhs gallons of water per day to Belgaum City. No doubt the proposal is there, Many nearby villages have been included in the Corporation area - Manjagaon, Nanawadi, Godasewadi, Chougulewadi, Angol, Wadgaon, Junebel gaum, Gandhinagar Shivaji Nagar, Alarawad, Kudachi, Kanalargi-but no water is supplied in all these areas. When they construct quarters for Government servants, they provide them full facilities such as tar road, drinking water and electricity, But the old city is intentionally neglected because Marati people are living there.

There is a rule that development charges of Rs. 800/- per guata Should be paid when houses are constructed. They have constructed Government quarters, but they have not paid any development charges to the Corporation- If a private man is going to construct a house without paying the development charges, his house will be demolished. Why they do not demolish the Government quarters for which development charges have not been paid?

There is very heavy traffic near the Railway line, and we are requesting for construction of a over-bridge from a very long time. I have requested the present Union Railway Minister Sri Madhu Dandevate to take up this work, and he told me that he has sent the proposal to the Belgaum Corporation, but the Corporation people are not in a position to construct this over-bridge. I request the Government to see that this over-bridge is constructed early.

Last year, as per the Municipal Act, the municipal authorities issued notices that the property tax should be paid before 31st May. Even though the taxes were paid, before 31st May, some people have

been levied penalty of 10 per cent. This is a great injustice to the people. Now they have issued notices the first half property tax should be paid before 30th June. Most of the people are accustomed to pay the tax once a year. I request Government to direct the Corporation not to levy penalty of 10 per cent this time for those who pay the tax a little late.

The Municipal Corporations are constructing primary school buildings in almost all the Corporations. But in Belgaum, the Corporation authorities are not constructing buildings for Marathi Primary Schools. The Deputy Commissioner is in-charge of the Corporation as an Administrator. I discussed this matter with him and he told me that it is not the obligatory duty of the Corporation to construct school buildings. On the other hand they want to construct shops to increase the income of the Corporation. I would like to ask the Hon'ble Minister whether it is not the duty of the Municipality to give educational facilities to the citizens which they are paying so many taxes to the Municipality? There is place in Bakri Mandi for constructing a school building, but the Corporation wants to give this plot for construction of Police Station. In this way, construction of primary school buildings is totally neglected in Belgaum City. This year, however, they have taken up construction of 2 or 3 busidings for Kannada schools, but construction of buildings for Marathi schools is totally neglected.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತೆಕ್ಕಡ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸದೇ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್

THE CHAIRMAN.—There is no Point of Order.

SRI B. B. SAYANAK.—I understand that a shopping complex is going to be constructed in Belgaum. I request Government to construct a school building at Koregalli in Belgaum, which has no school building.

There is no mention about slums in the booklet about the working of the department supplied to us as to how many slums are there in Belgaum and how many they are going to clear, etc. There is a City Improvement Board in Belgaum, and this Board has issued notices to many people that they would acquire their house for construction of office buildings.

(MR. SPEAKER in the Chair)

I want to bring to the notice of the Government that they have given permission to three persons to construct houses, and the Chairman of the Board is asking money from these persons. All such corrupt practices are going on in the City Improvement Board. The Chair-

man's qualification is IV Standard Marathi and he is ruling Belgaum City. He has acquired 3 cores and 17 guntas of land at Rs. 500 per gunta and he has auctioned the sites to persons who own sites already. This area is in the heart of the City. Why not this area be given to Harijans and weaker sections so that they can construct houses and live in ? I would like to ask the Hon'ble Minister whether Harijans and weaker sections have no right to live in the heart of the City ? The Government is saying that they are for weaker sections and harijans, but justice is not being done to them.

The Administrator of Nippani Municipality has proposed to construct a Kalyan Mantapa at a cost of Rs. 5 lakhs. I request the Government to stop the construction of such building till an elected body takes over the administration of that Municipality. The corruption is rampant in that Municipality. The members of the ruling party are running the affairs of that municipality. With these few words, I thank the Chair and conclude my speech.

5-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕಡ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಗರಸಭೆ, ಪುರಸಭೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೊಟಿಫೈಡ್ ಏರಿಯಾ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಗರಸಭೆ ಆಡಳಿತ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ತರದ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಸಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ, ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು.

SRI B. B. SAYANAK.—On a point of Order Sir. Last year two buildings have been constructed and they were all Kannada schools.

ಶ್ರೀ ಜ.ಕೆ. ತಕ್ಕಡ್.—ನಾನು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಸಭೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಮದತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಿಬಂದಿದ್ದರೂ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಬೆಳಗಾವಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರು. ನಾನು ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಬಹಳ ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ ಮತ ಭಾಷೆಯ ಬೇಧವನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ದಕ್ಷರೀತಿಯಿಂದ, ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಡಬಹುದು; ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಭಾಗವುಟ್ಟಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರ ಸುಂದರವಾದ ನಗರವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಹವೆ ಇದೆ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದಂಥ, ಶುದ್ಧವಾದಂಥ ನೀರು ಇದೆ; ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದ ಜನರಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ, ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಡ್ರೈನೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ, ಲೈಟಿಂಗ್

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಲಂಪರಿಯಾ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ರೈಲ್ವೆ ಹಳೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಉನ್ನತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ನಗರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದತ್ತು ನಿಪ್ಪಾಣಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು, ಯಾರು ಅರಿಸಿಬಂದಿದ್ದರು ಅವರು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಅದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೀ ಎನ್ನುವ ಭಾಷಾ ಗೊಂದಲದಲ್ಲೇ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ವಿವಾದ ತ್ವೇದ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದರೇ ಹೊರತು ನಗರದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ವಾದವಿವಾದದಿಂದ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಪುರಸಭೆಯವರು ನಿರತರಾಗಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ದಾಡ್ಡನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಪುರದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೇ ಇದ್ದು ದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ನಿಪ್ಪಾಣಿ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದು ಸ್ವತಃವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರ ಮತ್ತು ನಿಪ್ಪಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನರಿಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಜನರಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದರದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ; ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅರಿಸಿಬಂದಂಥ ಸವದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಲಪ್ರಭ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಸವದತ್ತಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೈಪ್ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಲಸವಾಗಲೀ, ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹದ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ, ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನಾಗಲೀ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಜನರ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಎನ್ನುವಂಥ ಲವಲವಿಕೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಲು ಪೈಪ್ ಹಾಕುವಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸ್ವತಃವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಸವದತ್ತಿ ನಗರಸಭೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಗುಡುವಿದೆ. ಅದು ಕರ್ನಾಟಕದ ತಿರುಪತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವಂಥ ಸ್ಥಳ. ಸವದತ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ರೇಣುಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸವದತ್ತಿ ನಗರ ಸಭೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಜನ ಆ ಒಂದು ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ೨೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಬರುವಂಥ ಈ ಒಂದು ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂಥ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರನ್ನು ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅವರು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಅನೇಕಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೋ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೋ, ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು, ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಜಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮತ್ತು ಮುಗ್ಧರು ಎಂದು.....

“ಗೊಂದಲ”

(ಹತ್ತಾರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು)

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು ಆರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ಆರಂಜನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೀರಾಘ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅವರು ಅನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವರ್ಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲ, ದಡ್ಡರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾ ಆರೀತಿ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಅನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವರ್ಡ್ಸ್ ಏನು ಯೂಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲಹರಣಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ನಾನು ಅನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವರ್ಡ್ಸ್ ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಕಳೆದ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ೧೨ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬೇಸತ್ತು ಜನ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೯ ಸಾವಿರ ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ೨೫ ಲಕ್ಷ ಜನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಭಯಬಂದು ಬಹುಶಃ ನಾವೇನಾದರೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಲಿ ಟೌನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ನಾವು ಪುತಿಕೂಲತೆಯ ಪರಿಶಾಂತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಯದಿಂದ ಕಾನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬೇರಾವಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸುಳ್ಳು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ನಗರ ಬಹಳ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಒಂದು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರವಾಗಿತ್ತು. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಗರದ ಸೌಂದರ್ಯ ಕುಂದುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸ್ಲಮ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವೇ ಕಿಡಿಮುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಲಮ್‌ನಲ್ಲಿ ದೋಷವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೋಷ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿರಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲೀಯರೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತಂದು ೧೨೭-೧೨೮ ಸ್ವಮ್‌ಗಳು ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲೀಯರೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ೨೫ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ ಅವರನ್ನು ಚೀರ್‌ಮನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡೆವು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲೀಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂತವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹವರು, ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆ-ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬಾರದು, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಇರುವ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ, ೧೨ ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೦ ಸಾವಿರ, ೫ ಸಾವಿರ, ೪ ಸಾವಿರ ಹಾಗೂ ೩ ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿವೆಯೇ? ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುವ ತನಕ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ ಅವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು. ಆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಶೌಚಗೃಹಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ೧೮೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೇವಲ ೫-೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಷ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೮ ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಮ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಟಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಶೇಕಡ ೩೦ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಏಕೆ ಅಂತಿ ಇಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಏಕೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬಾರದು? ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿರೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏನಿರುವರೆಗೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗದ ಹೊರತು, ನಾವು ಆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದ ಹೊರತು ನೀವು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ, ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ, ಎಷ್ಟೇ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎಷ್ಟೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ನಗರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಂದ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಈ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಏನು ಕತೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಕೋಪರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮಲ್ಟೀಶ್ವರದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಯವರೂ ಕೇಳಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ...ಹಳ್ಳಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಎಷ್ಟು? ಹಳ್ಳಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕಂದಾಯ ಎಷ್ಟು? ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಎಷ್ಟೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಯಾರಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಂದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಬೇಡವೇ? ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦-೧೫೦ ಜನ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತುಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೇ? ಆರೀತಿ ಇರುವಂತಹ ೧೮೦ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂತ್ರ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ೧೫೦-೨೦೦ರ ವರೆಗೆ ಕುರಿದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುರಿಯನ್ನು ತುಂಬುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳೂ ಇಂತಹಕಡೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಅವರ ನೆಂಟರಿಸ್ಸರ ಮಕ್ಕಳಾದರೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ ರಿಂದ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಿಂತ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇಷ್ಟೇ ಜಾಗ ಇರಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಮಕ್ಕಳು ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಶೌಚಗೃಹಗಳು ಇರಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆಟದ ಮೈದಾನ ಇರಬೇಕು; ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಶೌಚಗೃಹಗಳಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾಪಕದಲ್ಲಡಬೇಕು. ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ೧೦ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ತರಹ ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆ ಮುದ್ದುಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇವತ್ತು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಂಟಿ ಟಿಟಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಯನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಡ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ. ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

6-30 ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ತಾವು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಲ್ವಿಂಡ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ತಾವು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಅದರೂ ಬರಬೇಕು ತಾನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಬದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾವು ಹೊದಿರತಕ್ಕ; ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬರಬೇಕು ಎನ ತಕ್ಕಂಥ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ತಾವು ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೇ ತಾವು ಯಂಟಿಲಿಟಿ ಬೆಲ್ಡಿಂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಒರಿಸನಲ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಿಗೆ ತಾವು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ; ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಜಯನಗರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನೂ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಟಾಕೀಸ್‌ನ್ನು ಸಹ ತಾವು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದನ್ನು ತಾವು ಯಾರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇವತ್ತು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಬಡವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಮಾರೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ತಾವು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿರಿ, ಅದು ಫಿಕ್ಸ್ ಯಂಟಿಲಿಟಿಗೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡ, ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಆದಷ್ಟು ಬಡವರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಸಾವಿರಾರು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹುರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ. ತಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಂಗಡಿಗಳು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಬಳಿ ಅಂಶಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ ಕುಬ್ಜಕರ ಹಾವಳಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಗ್‌ರಸ್ ರೀಫ್ ಅಕ್ಟನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ, ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಪುನಃ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವನ್ನೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಿಕ್ಷುಕರ ಹಾವಳಿಯನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕುಷ್ಠ ರೋಗದವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ ಕುಷ್ಠ ರೋಗಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಬಸ್‌ಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿಪರೀತ ಕಷ್ಟ ಹೊಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಊಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ನ್ಯೂಸೆಸ್ಸೆ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ೧೦೦ ಬೆಡ್‌ಗಳ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಿಟಲನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದರಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಅದೇ ತರಹ ಓಕಡೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಈಗ ಅತಿ ಡೆಂಟ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಸಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಮಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಅಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿ ತಾವೇನು ಈ ಒಂದು ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಫಲ ನಮಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರ್ ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು, ಪ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹುತ್ತ್ವ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿನ ೧೨ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ವೇಳೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಇದರ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ವೇಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

Mr. SPEAKER.—It has been decided in the Business Advisory Committee to finish it today only.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ೨೪೭ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ಹಾಸನ, ಬೆಳಗಾಂ, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮ್ಮಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕೇಳಿದಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—You can seek clarifications after the reply of the Minister,

† SRI M. ABDUL LATHEEF (Kolar).—Sir, I wish to support the Demand moved by the Hon'ble Minister for Municipal Administration. I would like to offer a few suggestions for the consideration of the Government. This Department is not a department of its own by itself. It is a part of the Health Department; a part of the Revenue Department and also a part of the Engineering Department. A portion of all those departments were taken and amalgamated into this Department.

There are lot of administrative inconveniences on account of this amalgamation. This Department has grown large enough and it should have men of its own. Therefore, I would suggest that the persons who have been taken on lent service from other departments should be stopped and personnel required by this department should be recruited and maintained by them. For example, Health Department lends Health Inspectors to this Department. I don't know why the Health Inspectors are so keen to go over to the Municipalities. Actually, there is a very severe competition to go to the Municipalities which will result in lot of corruption.

My friends pointed out that one Health Inspector had enough money to file a case in the Supreme Court. It is also not possible to take action on these officers because it should suit the convenience of other departments. If you take the case of Health Inspectors we have to write to the Health Directorate and according to their convenience they will take action. This delay will harm the municipal administration. As far as this Act is concerned I do not know the history of this Act. But one gets the impression that this Act is meant to control the Municipalities. There is a check in every step and therefore, the Council is not free. For example the elected President is empowered under the Provision of this Act to incur an expenditure of Rs. 75. Whereas the Deputy Commissioner is empowered to sanction the expenditure incurred by the Municipality upto Rs. 300/-. The Municipal Presidents are elected by the people. He is the first citizen of this State, but, these are the powers invested to him. Therefore, this Act needs overhaul change and our Advocate friends here should help in amending this Act so that it will be in conformity with this changing times. Sir; I also feel that at times Administrators appointed to Municipalities are continued for very long period. The Administrators appointed by the Government are not in a position to understand the local needs and people are put to great inconvenience. It is a very unfortunate thing. I think a provision should be made to restrict this period to say 6 months or a year. If they want to continue beyond this period, a provision should be made to bring that requirement before this Legislature as is done in the case of continuing President Rule after it is brought before the Parliament.

Sir, this water scarcity is a problem. I am not saying their specifically to one particular city or one particular town. It has become an universal problem. So, I feel that the jurisdiction of this Water Board which is confined to Bangalore City should be extended to a radius of about 40 to 50 miles which may include Kolar, Tumkur, Ramanagaram and almost all satellite towns of this City. Coming to my locality, the scheme of water supply is still being revised and revised for the last

20 years. It was estimated for about Rs. 10 lakhs now it has gone to Rs. 28 lakhs. It is on account of the delay of the Department concerned. The scarcity of water is very acute in our town. Now, we have been asking again come up for loan and our Chief Minister assured that he will help us. Our Municipality which has just income of Rs. 12 lakhs pays Rs. 1 lakh as interest. A Municipality whose resources is so limited has to pay 1 lakh of rupees interest on account of slackness on the part of various departments concerned who are expected to execute this scheme. Therefore, I appeal to the Hon'ble Minister to see that atleast this required amount is sanctioned early because the estimate which we had previously was revised twice and if it is delayed further, then we have to come again for additional amount. So, I request the Hon'ble Minister to sanction the proposal before them at the earliest so that this town could have enough water supply.

Sir, there are two very bad slums in our town and to remove or to clear these slums it is not within the resources of the municipality to help these unfortunate beings who are in sub standard houses which are almost like a grave. Sir, in these slum houses which measures 4 x 5 feet, family of 6 persons live. Such is the condition and unfortunately there is no scheme which can be taken up to help these poor people. I appeal to the Hon'ble Minister to be very considerate in the removal of these slums from the town and see that a special grant is made to help these unfortunate beings. To augment the resources of the municipality I would suggest that Government should permit us to levy tax on Government buildings because Government buildings enjoy the same facilities and amenities like private buildings, but they are exempted from taxation. I feel that I am justified in making a demand that Government buildings should be allowed to be taxed. Thanking you Sir.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದಂತಹ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಹಾಗೂ ಸಿವಿಲ್‌ಜ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾವೇರಿ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವ ನೀರು ಸಾಕಾಗದೆ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ದರೂ ಪಡೆದು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಹಂತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಹಾಗೂ ಸಿವಿಲ್‌ಜ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಅದಮೇಲೆ ಮೇಯಿಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕಂದಾಯದ ರಶೀದಿ ಪಡೆದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಗೂ ಓಡಾಡುವುದೇ ಆಗು

ತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಕೆಲಸ ಸೀಮಿತವಾಗಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ, ಇದನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. "ನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಭವಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅನುಭವಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಬಂದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ, ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬ್ಯಾಟಿಷೀಪ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಲಹೆಗಳು ಒಂದೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೊಳಚೆ ವಾಸಿಗಳನ್ನು ರಿಹಾಯಿಲಿಟೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿವೇಶನ ವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡುವುದು ಇಂಥ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಯಾವ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು. ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಈಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದೂನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಇದ್ದೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಾರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಂದಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ. ಇವರು ಒಡಿಸುವಂಥ ವಾಹನಗಳಿಂದ ವಾತಾವರಣ ಮಲಿನವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ವಾಹನಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿದ್ದರೂ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಿಸಿ, ಕೆಟ್ಟ ಹೊಗೆಯಿಂದ, ವಾತಾವರಣವನ್ನೇ ಮಲಿನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನವರು ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಇವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಸುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೩೫ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಪೌರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇವತ್ತು ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಕೆಲವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಆದ ಕೋರಮಂಗಲಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಡಿಪಾಳ, ತಾವರಕೆರೆ, ಸುದ್ದುಗುಂಟೆಪಾಳ್ಯ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನ ಮತ್ತು ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ಜನ ವಾಸಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳು.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಇದ್ದರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಶುಭಾಶಂಕರದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರ ವಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಶುಭಾಷ್ ನಗರದ

ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೮೦ ಕೊಠಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜುರಿಸ್‌ಡಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂಥವುಗಳು ಕೇವಲ ೧೫ ಕೊಠಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅವುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ೧೬೫ ಕೊಠಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಿಡಿ ಎದರ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ವಂಭೋರ್ಡಿನ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಸ್ವಂಭೋರ್ಡಿನ ಈಡಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ಹಣ ಆದು ಮರ್ಪಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲದು, ಅದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಂ ಭೋರ್ಡಿನವರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲೀ, ಆಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲೀ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಿರುವ ಕೊಠಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಕೊಠಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಜನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೇ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿಯವರು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಶಾಲೆಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅವುಗಳು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಇವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಹಗಲು ಇಲ್ಲ; ಒೀಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಕ್ಟಾಯ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಆಕ್ಟಾಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದಾಯ ಕಡಿಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಲಂಚ ರುಷುಕರ್ತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಕ್ಟಾಯನ್ನು ಗ್ರಾಡರ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಯಾರು ಇದರ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಕ್ಟಾಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫,೦೦೦ ಜನ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಮತ್ತು ೩,೦೦೦ ಜನ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರಿ ಸ್ಟಾಫ್ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಜನ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ಸ್. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒವರ್‌ಹೆಡ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ೭ ಗಂಟೆಯವರೆವಿಗೂ ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಈಗ ೭ ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡೋಣ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ೫-೫ ನಿಮಿಷ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಈಗ ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೇಲ್ಕರ್.

೬-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

†SRI PRABHAKAR TELKAR (Chitapur).—While supporting the Demand No. 30, placed before the House by the Hon Minister for Municipal Administration, I want to suggest something. The Government is providing sites to the landless and houseless people in rural areas. We see that the people who have no houses in village are getting some sites and trying to construct some houses. But the condition of the people who are residing in urban areas, particularly in municipal areas, is very bad. No provision is made for such people who have no sites or houses in urban areas. The scheme of providing sites to weaker sections and Harijans and Girijans must be extended to urban areas also.

Speaking on Gulbarga city, I have to submit that the city faced a severe water famine for the last three or four months and the situation was so grave that we thought that people of Gulbarga city may vacate the city. But during March session when we proposed that the Hon. Minister must visit the place, he took very active part and promised to go over to Gulbarga city for tackling this water problem. I must compliment our Minister for that. Immediately after the session he came over to Gulbarga city that too early in the morning at 4-30 a.m. visited so many places where the situation was grave and he tried his best to provide drinking water to the citizens of Gulbarga City. I must congratulate our Government for providing water to the citizens when we were facing such a grate water famine there. The Hon. Minister tried to meet all the people. Of course there were some objection also and some people wanted to threaten the officials and other people. Under such a situation also without any hesitation the Hon. Minister took on the spot decision and the serious situation which we were facing was avoided. Finally when we got water from Bhima every locality was provided with drinking water. In this connection I want to mention that when Bennithora Water Supply scheme is implemented, the water supply will be sufficient for the growing city, where industries are also coming up. As and when Bennithora project is completed I hope the Gulbarga city will get the required water. There is one more project called Dandina projec . If it is also taken up it will help in providing more water. There is one opinion that the Government should take up another scheme in addition to Bhima and Bennithora, the Dandinala project. If all these projects are completed, I hope there will not be any scarcity of water to Gulbarga city.

One more point that I want to bring to the notice of the Hon. Minister is regarding beautification of Gulbarga city. There is a garden in the city and during the last two or three years several buildings are coming up there. Instead of having more and more plants and trees, the Government is allowing construction of building. I request the Hon. Minister to stop this trend.

I had sent up a call attention regarding the tank in Gulbarga city. There are two statues, one of Dr. B. R. Ambedkar and another Basaveswara. When the tank is full and rains are there, the tank will burst and it will be a danger to the statues and people living there. Immediate steps will have to be taken by the Government to protect the people and the statues.

In Chitapur Town which has a population of more than 25,000 there are absolutely no drains. Even though the drainage scheme was submitted to the Government, no action has been taken so far. There is scarcity of drinking water also in this town. The Divisional Commissioner, Gulbarga has recommended to Government for providing certain loan to this Municipality. I request the Government through you, Sir, to immediately provide the loan to this Municipality in order to take up the water supply scheme to this town and also to take up developmental works. In the booklet on the working of the department a mention has been made about development of small and medium towns. Necessary budget provision has also been made for this purpose. I request the Government to provide more funds for development of small and medium towns. Unless more funds are provided these towns cannot come up.

Lastly, I would like to submit that property tax is being enhanced in Gulbarga City. In some cases I find that the property tax is less for big houses where officials are living. I request the Government to order holding of elections to the Municipality and let the elected body take a decision regarding enhancement of property tax.

With these words I conclude and thank the Chair.

† ಶ್ರೀ ಪಂಪಾವತಿ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರೊ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾವತಿ.—ಹೌದು; ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ದಾವಣಗೆರೆಯ ನಗರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರ ಒಂದು ಸಹಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಗರಸಭೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿವೇರಿ ಕೆಲಸವಾಗಲ್ಲ. ನಗರಸಭೆಯವರು ಸಹ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಅದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ನಗರಸಭೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಸರ್ಪನ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ, ಪಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಸಹ ಸಿಗುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈಗ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಗರಸಭೆಯವರು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆ ಹಗ್ಗರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಖರ್ಚಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕಳೆದ ೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಗರಸಭೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದಾಪಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಾಕ್ಸ್ ಡ್ರೈನ್ ಕೆಲಸ ಅರ್ಧವಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ನಗರಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಆದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೇ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೆಕಲ್ಮೆಟಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ದಾಪಣಗೆರೆ ನಗರಸಭೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾಬಿತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಗರಸಭೆಗೆ ಬರುವುದು ಕೇವಲ ೧೦ ರೂ. ಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ಒಡಾಟ ಹೆಚ್ಚು ಗಿರಿಯವುದರಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಆಯಾ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು ೭೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಾಸನಾಂಗದವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಬರುವ ಆದಾಯದ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ಹಣದಿಂದ ನಗರಸಭೆಯನ್ನು ಅಂದಚಿಂದ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೂ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದಾಪಣಗೆರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ೩-೪ ಮೈಲಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಗರಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಶವ ವಾಹನವನ್ನು ಬದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ವಾಹನವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ನಗರಸಭೆಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಒಂದು ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಅಗಿಲ್ಲ. ಕಡೆಯಪಕ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶವವಾಹನಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೂರದಲ್ಲೀರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಶವವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶವವನ್ನು ಹೊರಲು ಕೆಲವು ಸಲ ೩ ಜನರು ಸಿಗಬಹುದು, ಕೆಲವು ಸಲ ೫ ಜನರು ಸಿಗಬಹುದು ಆಗ ಶವವನ್ನು ೪ ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದವರೆಗೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊಳೆಜಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಈ ಸ್ಲೆವ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ದಾಪಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಲೆವ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ

ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂದು ಸಹಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ೫೦೦-೬೦೦ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಇನ್ನೂ ೧೭ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳಿವೆ. ಅವು ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅವು ಬರುತ್ತವೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಜನರು ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ, ನಗರಸಭೆಯು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೆ ಜಾಗದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರಿಗಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಲ್ಲೇ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದರೆ ಅಸಾರೋಗ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮೊದಲು ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೇನ್ಸ್ ಆಗಬೇಕು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ದಾವಣಗೆರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಗರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಯಾ ನಗರಸಭೆಯು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಗೊಬ್ಬರ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರವನ್ನೂ ಸುಂದರನಗರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತು, ನಾವು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೆವು. ಅದು ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರಸಭೆಯ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿದೆ, ಅದಾದರಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರ ಸಭೆ ಹಾಗೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಹಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಂದ ೧೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ೭೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ತೆರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸಿಡ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದೇ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹದ್ದುಗಳಿವೆ ಖಾಲಿ ಇವೆ ಸುಮಾರು ೧೪-೧೫ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಆದಷ್ಟು ಸೂಪರ್‌ಸಿಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನಂತರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆ ಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರು ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣವನ್ನು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ್ಯವುಳ್ಳವರು ಅಥವಾ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಾದರಿಂದ,

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ. (ಹೊಳೆ ಹೊನ್ನೂರು) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೋರಿ, ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕೊನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಾನು ಎರಡು ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಮೂರು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಕಾರವಾದುದು, ಇದು ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ, ನನಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಾಳೆಯದಿವಸ ಮಾತನಾಡಲು ಅನುಮತಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂದು ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲವಕಾಶ ನೀಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತೇ ಸದ್ಯಸರ ಭಾಷಣಗಳು ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಪಗಳು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಬಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಶಾಸನವು ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೭೪ ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಮಿಷನರ್, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಧಿಪತ್ಯದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಶಾಸನದ ಉದ್ದೇಶದ ಈಡೇರಿಕೆಗಾಗಿ Prescribed Authorities ಪ್ರಿಪ್ರೈಸೈಡ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹಾಗೂ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ — ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತಿತರ ೧೫ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಂತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೧೭೧ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ — ಧಾರವಾಡ ದಲ್ಲಿ ೫೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು, ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೯ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ೧೪ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೪೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಿಟಿ ಮೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು, ೧೯೭೫ ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಸೂಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದಮೇಲೆ, I wrote to the Government for appointing the Chairman as the prescribed authority. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಇತರ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಾ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಣೆಗೆ ಮುಖಪಡಿಸಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೯೫ ಖಾಸಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡವು. ನನಗೆ ಸಾಹಸವಾಗಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಗ್ರೇಡಿನ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೂರು ಜನ ಗುಮಾಸ್ತರು, ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಒಬ್ಬ ಸರ್ವೇಯರ್ ಮೂವರು ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂವರು ಜಮೀನರನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ೯೫ ಖಾಸಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಪ್ರೈಸೈಡ್ ಅಥಾರಿಟಿಯವರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆ ವೃತ್ತಾಸದಿತು, ಬೌಂಡರಿ ವೃತ್ತಾಸದಿತು, ಎಕ್ಸೆಂಟ್ ಸದ ವೃತ್ತಾಸದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವಂತರವಾಗಿತ್ತು. ಪುನಃ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಬೌಂಡರಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಅದೇ ರೀತಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ — ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೂ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ರೀ — ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ನಂತರ ಅವುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವು. ಆ ಕಾರ್ಯ ಹಂತ ಹಂತಾಗಿ

ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದಾಗ One private land owner has gone to the court of law with the plea that before declaring a slum area, the owner would have been given opportunity of being heard. Without given an opportunity due declaration of the slum order is a violation of individual right. The Hon. High Court has struck down the very notification. Immediately I brought this to the notice of the Government the impact of this decision. ಹೀಗಾಗಿ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ರೀ-ನೋಟೀಫೈ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರೋಸೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಹಳಕಾಲ ವ್ಯಯವಾಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಜನ ಶಾಸಕರು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟರುಗಳು, ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲ ಎನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಎಂಬುವ ದೂರಿದೆ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬುದು ಅನುಭವವಿದ್ದು ವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ, ಖಾಸಗಿಯವರ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಈಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದಿದೆ.

7-00 P.M.

ಜೊತೆಗೆ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಡಲಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಬಗ್ಗೆ The power was delegated to the board after one year i.e. on 28th June 1976 ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ೧೫ ನಗರಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ ೧೫ ನಗರಗಳಿಗೆ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಲಿಟರ್ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ೫೦೯ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ೩೪೧ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ೫೩೫ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಾಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಬಾಗಲ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ೨೩೮ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು ೧೦ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ೪೨೫೭ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಮನ್ನು ಪಡೆದವರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಲು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.— ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎತಕ್ಕೊಂದರೆ ಪುನಃ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರೀಕಾನ್ಸ್ಟ್ರೂಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಅದು ಸಪರ್ಟ್ ಏಜನ್ಸಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬಿ.ಡಿ.ಎ ಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ತಮಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಜಯಾನಂದ ಸ್ಲಂವಿಯೂ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಆಗ Slum dwellers were being exploited by middlemen ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಿವಾಸಿಯಿಂದ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರು ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಭೋರ್ಡ್ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. The object of the slum clearance board is to protect the slum dwellers from eviction and harassment ಈ ಒಂದು ಅಬ್ಸಕ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗರುಡಾಚಾರ್ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೋರಮಂಗಲದ ಸ್ಲಂನ್ನು

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಒವರ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ೭೫೦ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇದ್ದುವು. ಅದರಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬೋಗಸ್ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇದ್ದುವು. ಈ ೩೫೦ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಲಮ್‌ಎರಿಯಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಬಂತು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ೧೭೫೦ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಅಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲವು ಅಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ objectsನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ agency ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ೩೦ ಹೊಸ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.— ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಬಿ.ಡಿ ಎ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ ಅದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸ್ಲಮ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರವುದೇನೆಂದರೆ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ವೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲು ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ವರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಸಾಲಪಡೆಯುವ ಛಳಿ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಬೋರ್ಡ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಸಣ್ಣ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್. ನಾವು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ೧೨ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ೩ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಾದರೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಸಹ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಡಿಮಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಎಂಬರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದವರಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಾದರೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವ ೩ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿಯಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಅರ್ಬನ್ ಎರಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನನ್ನದೇನು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಟ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಾಸಕರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾದ ಮತ್ತು ಅಸಹ್ಯವಾದ ನಗರ ಇದ್ದಕ್ಕಿಂಥ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷಿವ್ ಸಿಟಿಯೇಷನ್ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಒಂಸೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರೈಮ್ ಸಿಟಿಯೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅರ್ಬನ್ ಬಡವರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ಯೋಗದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಕೆಟ್ಟು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣ ಸೇರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಈ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇರುವುದು ಖೇದ. ನಾವುಗಳೆನು ಐದ್ವರ್ಯವಂತರಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೂಡ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವೂತ್ತೂ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದರೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಯಾರನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡಿ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವೂತ್ತೂ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕುದುರೆ ರೇಸು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ವೇಲ್ಡ್ ವ್ಯತ್ಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇವೂತ್ತೂ ಯಾವಕ ಯೆವರೆಯೆವರು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾರಿಕ್ಚರ್ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅರ್ಬನ್ ಪೂರ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಿ.ಡಿ.ಎ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಹೌಸಿಂಗ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹತ್ತಾರು ಏಜನ್ಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಏಜನ್ಸಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಈಗ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಏಜನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಆರಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಇವೂತ್ತೂ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ರೈಲ್ವೆ ಇವರೂ ರೆಲ್ವೆ ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಆರಿನೇಷನ್ ಬರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್‌ಶ್ಚಾನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ(ಶಿವಾಜಿನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗೆ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಕಾಲದ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ನನ್ನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸ್ಪೀಕರರು. ಇವರನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ನಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕತಕ್ಕ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅದಷ್ಟುಬೇಗ ಅವರ ಬಾತೆಯನ್ನು ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಜೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಚಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ತಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಆಕ್ಟಾಯಿ ಸೋರಿ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ, ಲಾರಿಗಳು ಆಕ್ಟಾಯಿ ಗೇಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವಾಗ ಆಕ್ಟಾಯಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಟ್ರಿಪ್‌ಪೀಟರ್

ಎಂಟ್ರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏನು ಇದೇ ಇದು ಕಳೆದ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಸೈಟುಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಲಮ್‌ಹೌಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ ನವರು ಧರ್ಮರಾಯರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ಲಮ್‌ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪಾಂಚಾಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಕುಲ, ಸದವೇವರು ಇವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇದು ಆ ಒಂದು ಸ್ಲಮ್‌ಗೆ ಗಂಡ, ನಂತರ ಅರ್ಜುನ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಇದು ಆ ಒಂದು ಸ್ಲಮ್‌ಗೆ ಗಂಡ ಭೀಮ, ಟಾನ್ ಪಾನ್‌ನಿಂಗ್ ಇದು ಆ ಒಂದು ಸ್ಲಮ್‌ಗೆ ಗಂಡ, ಈ ತರಹ ಐದು ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ದ್ರೌಪತಿ ಯಾವ ಗಂಡನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆಗ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಧರ್ಮರಾಯರ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರು ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಕೆಲಸ ಉಳಿದವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೀಚಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ದ್ರೌಪತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಈಗ ಸ್ಲಮ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಬರೀ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ರಾಮನಗರದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೨೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಸಾರಿ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿದರೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೫೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಬಡವ ೩೦-೫೦ರ ಒಂದು ಸೈಟಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಕ್ಷೀರದ ಅಂಗಡಿಯವನು ದೋಬಿ ಅಂಗಡಿಯವನು ಚಪ್ಪಲಿ ಅಂಗಡಿಯವನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯ ಸಲವೆ ಏನಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಪಾಲಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸ್ವೀಪರ್ ೧೦ ವರ್ಷ ನೌಕರಿಮಾಡಿ ೧೦ನೇ ವರ್ಷ ಸತ್ತರೆ ಅವನಿಗೆ ೫೦೦-೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಸತ್ತರೆ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್, ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇವತ್ತು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕಮಿಷನ್‌ರಹಿತ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೨ ವರ್ಷವಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಇಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮುಂದೆ ಫೋರ್ ಯಾವುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಅವರೇನೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೨ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕಮಿಷನ್‌ರಹಿತ ಇಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಅನೇಕ ಲೋಕ ದೋಷಗಳಿತ್ತು ತಾವು ಬಂಡ ಖತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಂಠಯ್ಯನವರು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಂದಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪಾರ್ಥನೆ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ

ಯಾಬ ಡಿವಿಜನ್ ತೆಗೆದರೂ, Out of 60, administrators are there in 42 Municipalities, out of 25, administrators are there in 20 Municipalities. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಅದಾದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Business of the House

ANNOUNCEMENT

MR. SPEAKER.—Before the House is adjourned, I wish to make an announcement.

The Business Advisory Committee at a meeting held today has recommended the following programmes of business:

Saturday, the 8th July 1978	Discussion and voting of Demands relating to Taxes on Vehicles, Road Transport and Tourism.
Monday the 10th July & Tuesday, the 11th July 1978	Discussion and Voting of Demands relating to Stationery and Printing. (2) Higher Education. (3) Primary and Secondary Education, Legislative Business.
Thursday, the 13th July 1978	
Saturday the 15th July 1978	The demands relating to the Minister for Rural Development and Panchayat Raj.

The Committee has also recommended that the Demands relating to the Minister for Agriculture and Parliamentary Affairs put down for 13th July 1978 may be taken up on Saturday, the 22nd July 1978.

The other programme already indicated to Hon'ble members will stand as it is.

Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 9 A. M.

The House adjourned at Twenty Four Minutes Past Seven of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday the 8th July 1978.